

Denarna gibanja

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 10/2003

str. 6

Denarni agregati, devizni tečaji ter obrestne mere Banke Slovenije

Denar, stanja konec meseca, stopnje rasti v %*	2002		2003		
	XII 02/ XII 01	Φ X 02-XII 02/ Φ X 01-XII 01	IX 03/ VIII 03	IX 03/ IX 02	Φ VII 03-IX 03/ Φ VII 02-IX 02
M1	11.1	15.4	1.3	11.5	12.3
M2	25.1	26.1	0.0	17.2	18.6
M3	18.4	21.4	0.1	9.8	13.0
Devizni tečaj, konec meseca, stopnje rasti v %	XII 02/ XII 01	Φ I 02-XII 02/ Φ I 01-XII 01	IX 03/ VIII 03	IX 03/ IX 02	Φ X 02-IX 03/ Φ X 01-IX 02
EUR	4.0	4.1	0.1	3.0	3.6
USD	-11.9	-2.0	-4.3	-11.7	-12.4
Obrestne mere, nominalne, v %	XII 02	I-XII 02	I-III 03	IV-VI 03	VIII 03
Depozit preko noči	4.0	4.0	4.0	4.0	3.5
Repo DBZ ¹ 7-d	9.3	10.1	9.5	7.9	7.4
Repo DBZ ¹ 60-d	10.7	10.7	-	-	-
TBZ ² 60-d	8.4	8.4	8.1	7.2	6.5
TBZ ² 270-d	9.7	9.7	9.1	7.7	6.6

Vir podatkov: BS. Opombe: *po stanju konec meseca (do sedaj povprečje dnevni stanji), revidirani podatki BS iz oktobra 2003, devizni blagajniški zapisi (7-, 60-dnevni), ¹tolarski blagajniški zapisi (60-, 270-dnevni).

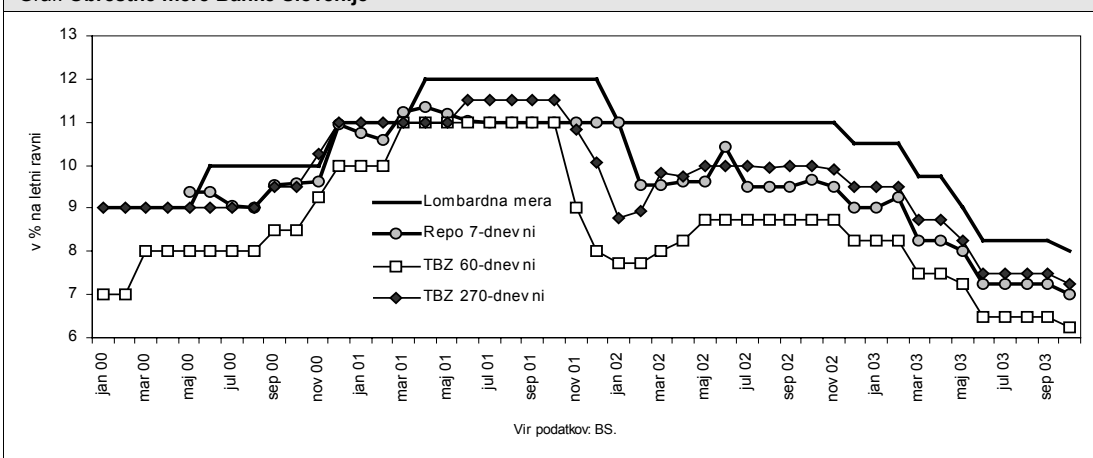
Po znižanju marca, maja in junija je BS v začetku oktobra ponovno **znižala nekatere izmed svojih ključnih obrestnih mer**, tokrat za 0.25 odstotne točke. Obrestna mera za lombardno posojilo tako sedaj znaša 8.0% in je za 2.5 odstotne točke nižja kot v začetku leta, obrestna mera za začasen odkup blagajniških zapisov v tujem denarju znaša 7.0% in je za 2.0 odstotne točke nižja kot v začetku leta, pri 60-dnevnih (90-dnevnih) tolarških blagajniških zapisih pa je nižja za 2.0 odstotne točke (2.25 odstotne točke) in znaša 6.25% (7.25%). Za razliko od sprememb v marcu in juniju BS tokrat ni hkrati znižala tudi obrestne mere za začasni odkup deviz, tako da je ostala nespremenjena tudi obrestna mera za refinanciranje bank. Do njunega znižanja za 0.25 odstotne točke je prišlo v drugi polovici oktobra, tako da sedaj znaša 3.25%, obrestna mera za refinanciranje bank pa 5.25%. Ob predpostavki, da bo BS ohranila nespremenjeno stopnjo odprtosti obrestne paritete, takšen ukrep omogoča hitrejšo zniževanje stopnje deprecijacije tolarja, kar lahko, ob upoštevanju visokega prenosa rasti tečaja na rast cen, posledično privede tudi do nižje stopnje njihove rasti.

Na promptnem **deviznem trgu** se že od začetka leta oblikuje presežna ponudba deviz, ki je avgusta znašala 110.7 mrd SIT. Z izjemo prvih dveh mesecev leta so največji presežek ustvarili tujci, ki so v povprečju prispevali 88% celotne neto ponudbe deviz na tem trgu, samo avgusta 101.5 mrd SIT. V istem obdobju se je pri terminkem delu poslovanja oblikovalo presežno povpraševanje, ki je v avgustu znašalo 80.9 mrd SIT, tudi na tem delu trgovanja pa so prevladovali tujci, njihovo neto povpraševanje po devizah je znašalo 80.5 mrd SIT. V primerjavi z istim obdobjem lani je neto ponudba na obeh trgih skupaj manjša za več kot 40%, kar je posledica zmanjšanih finančnih tokov iz tujine, saj z izjemo povečanega zadolževanja bank v juniju in juliju ni bilo večjih finančnih pritokov.

V takšnih razmerah je ob nadaljevanju posredovanja BS **deprecijacija tolarja** do avgusta nihala med 0.2% in 0.3% mesečno, septembra pa se je upočasnila in znašala 0.1%. Na medletni ravni pa se je rast tečaja evra s 3.8%, kolikor je znašala januarja, do septembra znižala na 3.0%. Spremembe realnega efektivnega tečaja tolarja so bile zato pretežno posledica sprememb tečaja ameriškega dolarja. Tolar je tako v septembru appreciiral za 0.2%, v zadnjih dvanajstih mesecih pa za 2.6%, kar je za 0.5 odstotne točke manj kot v istem obdobju lani.

Rast širše opredeljenih **denarnih agregatov** se je umirjala tudi v poletnih mesecih. Povprečna rast (povprečje zadnjih treh mesecev v primerjavi z istim obdobjem lani) denarnega agregata M1 je bila septembra za 7.8 odstotne točke nižja kot pred letom dni, M2 za 4.3 odstotne točke, rast denarnega agregata M3 pa je znašala 13%, kar je 8.8 odstotne točke manj kot v istem obdobju lani.

Graf: Obrestne mere Banke Slovenije

Vir podatkov: BS.